

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Nds/9/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201163
Dátum vydania rozhodnutia: 10.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1016201163.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Technické služby mesta Prievidza s. r. o., IČO: 31 579 183, so sídlom Košovská 1, 971 01 Prievidza, zastúpený JUDr. Romanom Henčelom - advokátom AK Prievidza, G. Švéniho 8, 971 01 Prievidza, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy, Odbor živnostenského podnikania, so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo SVS-OZP-2016/000082-14-2 zo dňa 18.05.2016, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 2S/144/2016 je d ô v o d n ý .

Na konanie a rozhodnutie vo veci je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením č. 2S/144/2016-40 zo dňa 03.05.2017, s poukazom na ustanovenia § 13 ods. 1, § 18 ods. 2 a § 491 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a § 250 ods. 4 a § 250d ods. 2 OSP postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu vecne a miestne príslušnému.

2. Krajský súd v Trenčíne, ako správny súd, ktorému bola vec postúpená, predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR, z dôvodu nesúhlasu so svojou miestnou príslušnosťou. Krajský súd v Trenčíne považoval záver Krajského súdu v Bratislave, že nie je vo veci miestne príslušným súdom, za nesprávny a zároveň nesúhlasil so svojou miestnou príslušnosťou.

3. Podľa názoru Krajského súdu v Trenčíne Krajský súd v Bratislave postúpil vec nesprávne. Poukazom na právnu úpravu ustanovenú v Správnom súdnom poriadku v § 491 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 13 ods. 1, § 9 ods. 1, § 18 ods. 3, § 25 a v spojení s § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku („ďalej len CSP“) a v spojení s § 11 ods. 1 a § 246a ods. 1 OSP, konštatoval, že na príslušnosť sa vzťahuje zásada „perpetuatio fori“, podľa ktorej sa skutkové okolnosti významné pre príslušnosť zisťujú z návrhu na začatie konania a trvajú až do skončenia konania (§ 9 ods. 1 SSP).

Miestna príslušnosť Krajského súdu v Bratislave určená v čase začatia konania dňa 30.06.2016 trvá až do skončenia tohto konania (§ 11 ods. 1 OSP a § 9 ods. 1 SSP). Konanie začalo na vtedy vecne a miestne príslušnom súde a ani zmena procesnej právnej úpravy a stanovenie nových okolností rozhodujúcich pre určenie miestnej príslušnosti v priebehu konania nie je skutočnosťou, na základe ktorej by mal konajúci súd dospieť k záveru, že nie je vo veci miestne príslušný.

4. Krajský súd upriamil pozornosť aj na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave, predtým, ako postúpil vec Krajskému súdu v Trenčíne, vykonal v prejednávanej veci procesné úkony (výzva na vyjadrenie, výzva účastníkov konania, či súhlasia s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania), čím taktiež nesporne došlo k založeniu miestnej príslušnosti.

5. Za nie menej významnú považoval Krajský súd v Trenčíne aj právnu úpravu v ustanovení § 491 ods. 2 SSP. Uviedol, že keďže žaloba bola podaná za účinnosti OSP, účinkom jej podania bolo aj určenie vecne a miestne príslušného súdu na konanie, podľa vtedy platného OSP (§ 246a ods. 1 druhá veta). Zásada perpetuatio fori nemôže byť prelomená ani novým procesným predpisom, ktorý stanovuje podmienky určenia príslušnosti inak, ako ich určoval pôvodný procesný predpis.

6. Záverom Krajský súd v Trenčíne konštatoval, že vecne a miestne príslušným súdom na konanie a rozhodnutie je Krajský súd v Bratislave, ktorého príslušnosť už bola určená v čase začatia konania, t.j. pri podaní žaloby a trvá počas celého konania, až do skončenia veci na Krajskom súde v Bratislave. Preto zmena právnej úpravy a stanovenie nových okolností rozhodujúcich pre určenie miestnej príslušnosti v priebehu konania nie je skutočnosťou, na základe ktorej by mal konajúci súd zistiť, že nie je vo veci miestne príslušný. Záver Krajského súdu v Bratislave, že nie je vo veci miestne príslušným súdom, považoval Krajský súd v Trenčíne za nesprávny a zároveň nesúhlasil so svojou miestnou príslušnosťou.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti (§ 18 ods. 3 SSP), po tom, ako sa oboznámil s prejednanou vecou, dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Trenčíne postúpená nesprávne a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

8. Z predloženého spisového materiálu krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žaloba bola podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, z ktorých dôvodov účinkom jej podania bolo aj určenie vecne a miestne príslušného súdu na konanie, podľa vtedy platného § 246a ods. 1 druhá veta OSP.

9. Podľa § 9 ods. 1 SSP konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

10. Podľa § 11 ods. 1 OSP konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

11. Podľa § 246a ods. 1 OSP miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

12. Podľa § 18 ods. 2, 3 SSP, ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správnomu súdu. Ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

13. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14. Najvyšší súd pri svojom rozhodovaní aplikoval ustanovenie § 491 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého teda postupoval podľa ustanovení nového procesného kódexu - Správneho súdneho poriadku. V prípade miestnej príslušnosti však z citovaného ustanovenia § 9 ods. 1 SSP vyplýva, že príslušnosť (či už miestna, vecná alebo kauzálna) sa skúma a určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

15. V prejednávanej veci bola žaloba podaná na Krajskom súde v Bratislave dňa 30.06.2016, t.j. predmetné konanie bolo začaté ešte v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Aj v prípade aplikácie ustanovenia § 491 ods. 1 SSP je nevyhnutné v prejednávanej veci posudzovať miestnu príslušnosť podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko aj v zmysle § 9 ods. 1 SSP sa príslušnosť posudzuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania. K týmto okolnostiam nesporne patrí aj skutočnosť, že v čase začatia konania bol platným a účinným procesným kódexom Občiansky súdny poriadok, a teda najvyšší súd dospel k záveru, že miestnu príslušnosť je potrebné v prejednávanej veci posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

16. Citované ustanovenie § 11 ods. 1 OSP zakotvuje zásadu perpetuatio fori, podľa ktorej je pre určenie miestnej príslušnosti rozhodujúci stav v čase začatia konania a trvá do skončenia sporu. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili.

17. V zákonom ustanovení je zakotvená zásada, podľa ktorej sa má konanie uskutočňovať na tom súde, ktorý je vecne o miestne príslušný. Znamená to, že zákon trvá na dodržiavaní kritérií stanovených v § 9 pre založenie vecnej príslušnosti a v § 84 - 89b pre založenie miestnej príslušnosti. Rozhodnutie, na ktorý súd podať žalobu, teda neponecháva na voľnú úvahu účastníka. Pre založenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sú však rozhodujúce iba okolnosti, ktoré existujú v čase začatia konania, t.j. v deň doručenia žaloby na súd alebo v deň, keď bolo vydané uznesenie o začatí konaniu bez návrhu (§ 82 ods. 1). Ak sa konanie začalo na vecne a miestne príslušnom súde, bude sa konanie viesť na tomto súde, teda bude trvať jeho príslušnosť až do skončenia konania (zásada trvania príslušnosti alebo perpetuatio fori). To platí aj vtedy, ak neskôr počas konania dôjde k zmene okolností rozhodujúcich pre určenie príslušnosti (napr. zmena bydliska žalovaného, zmena žaloby, pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania, zmena alebo zámena účastníkov). Takáto zmena okolností totiž nemá žiadny vplyv na už raz založenú vecnú ani miestnu príslušnosť, a preto súd nemôže z tohto dôvodu vysloviť svoju vecnú alebo miestnu nepríslušnosť podľa § 104a, resp. § 105. Inštitút vecnej alebo miestnej nepríslušnosti možno totiž aplikovať iba v prípade, ak súd, na ktorý bola podaná žaloba, nebol v deň jej doručenia vecne alebo miestne príslušný. (Števček, M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. Vydanie, C. H. Beck, 2012).

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za rozhodujúce dodržanie vyššie uvedenej a popísanej zásady perpetuatio fori, ktorá bola zakotvená nielen v Občianskom súdnom poriadku, ale má svoje vyjadrenie aj v Správnom súdnom poriadku, v § 9 ods. 1 vet druhá. V zmysle dodržania tejto zásady teda najvyšší súd konštatuje, že v prejednávanej veci sa konanie začalo na miestne príslušnom súde - Krajskom súde v Bratislave a jeho miestna príslušnosť trvá až do skončenia veci.

19. Najvyšší súd súhlasí s argumentáciou Krajského súdu v Trenčíne, keď upriamil pozornosť aj na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave, predtým, ako postúpil vec Krajskému súde v Trenčíne, vykonal v prejednávanej veci procesné úkony, čím taktiež založil svoju miestnu príslušnosť. Pozornosť najvyššieho súdu neunikla ani skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave pristúpil k postúpeniu veci takmer po roku od začatia konania, pričom medzičasom vykonal aj spomínané procesné úkony. Takýto postup je nielen v rozpore so zásadou hospodárnosti a účelnosti konania, ale taktiež v neprospech strán zúčastnených na konaní.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

21. Senát Najvyššieho súdu SR rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.